

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/62/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5416204053
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Naďa Pethöová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2017:5416204053.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Naďou Pethöovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti Ž.: O., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, deti rodičov: O. Ž.L., D.. XX.XX.XXXX, N. G. XXX/X, M. a N. Ž., D.. XX.XX.XXXX, N. D. Z. XXXX/XX, W. G., o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. Súd počnúc právoplatnosťou rozsudku zveruje maloletú O. Ž., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok s tým, že otec je povinný platiť na jej výživu sumu 80 eur mesačne, ktoré výživné je splatné vždy do 15.-teho dňa príslušného mesiaca vopred k rukám matky maloletej.

II. Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť matky voči maloletému Matúšovi zo sumy 60 eur na sumu 100 eur mesačne, a to od 01.09.2017, čím sa mení rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 2P/73/2014-145 zo dňa 10.03.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina č.k. 7CoP/37/2015-173 zo dňa 10.06.2015, a to v časti zverenia maloletej Miriam a v časti výživného.

III. Splatné výživné za obdobie od 01.09.2017 do 07.11.2017 na maloletého O. vo výške 80 eur je matka povinná zaplatiť k rukám otca do 3 dní.

IV. Styk rodičov s maloletými deťmi súd ponecháva na dohode rodičov.

V. Vo zvyšnej časti súd návrh zamietá.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 23.12.2016 otec malol. detí požiadal OS Galanta, aby zvýšil vyživovaciu povinnosť matky voči maloletým deťom Ž., a to na sumu 150 eur mesačne na maloletého O. a na sumu 100 eur mesačne na maloletú Miriam, na obe deti od septembra 2016.

2. Návrhom zo dňa 30.09.2016 matka maloletých detí žiadala súd, aby upravil jej styk s deťmi tak, že sa bude stretávať s deťmi každý tretí víkend v mesiaci od soboty 13,00 h do nedele 15,00 h, vianočné a veľkonočné sviatky, prázdniny okrem letných každý druhý rok, letné prázdniny každý rok v auguste.

3. Uznesením OS Galanta č.k. 12P/62/2017-40 zo dňa 13.03.2017 boli obe konania spojené do jedného, vedeného pod sp. zn. 12P/62/2017.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletých detí, ako aj výsluchom maloletých detí, výsluchom kolízneho opatrovníka, rodnými listami malol. detí, potvrdeniami o výdavkoch malol. Detí, potvrdeniami o príjmoch a výdavkoch rodičov maloletých detí, správou kolízneho opatrovníka o

pomerach v bydlisku maloletých detí, SMS správami, rozsudkami Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 2P/73/2014-145 zo dňa 10.03.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina č.k. 7CoP/37/2015-173 zo dňa 10.06.2015, ďalšími listinnými dôkaznými prostriedkami, na základe čoho dospel k nasledovným zisteniam skutkového a právneho stavu veci:

5. Z výpovede otca malol. detí vyplynulo, že od poslednej úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom došlo k podstatnej zmene pomerov, na základe čoho žiadal zvýšiť výživné na obe deti, nakoľko maloletý O. dňa 01.09.2016 nastúpil na Strednú odbornú školu technickú v Trnave, v ktorej súvislosti sa mu zvýšili výdavky na štúdium, cestovné (21 dní, 2 x cesta po 0,83 eur, t.j. 34,86 eur mesačne), pracovné oblečenie (40 eur ročne), obedy v škole 25,84 eur, strava doma 100 eur, mobil 10 eur mesačne a vreckové 10 eur mesačne, pričom jeho matka nastúpila do pracovného pomeru, má vyšší príjem a maloletá O. je od septembra žiačkou 4. Ročníka ZŠ, navštevuje krúžok anglického jazyka, obedy v škole sú 22 eur mesačne a strava doma 80 eur mesačne. Otec je naďalej SZČO s príjmom vo výške 850 eur mesačne, z čoho platí elektrinu 50 eur, plyn 50 eur, vodu 20 eur, internet 12,98 eur, v rodinnom dome v M.. Zároveň platí energie za byt v W. G. vo výške 78,50 eur mesačne a výživné pre dcéru 120 eur mesačne. Denne pracovne cestuje do Bratislavy, s čím má cestovné výdavky vo výške 28,25 eur mesačne, odvody vo výške 142,20 eur a zdravotnú poisťovňu 55,02 eur, povinné zmluvné poistenie 26,01 eur /3 mesiace a mesačne ukladá na účet oboch maloletých detí sumu po 10 eur. Poukázal na to, že matka sa osobnej starostlivosti o maloleté deti v predchádzajúcom súdnom konaní dobrovoľne vzdala a deti evidentne vníma ako hračky. So zmenou zverenia nesúhlasil.

6. Z výpovede matky maloletých detí vyplynulo, že so zvýšením výživného nesúhlasí, pričom potvrdila, že má príjem z pracovného pomeru v D. V. Z., Z..F..P., W. G., a to vo výške cca 600 eur mesačne netto, pričom pre dosiahnutie takéhoto príjmu pracuje aj na tri zmeny, býva v byte v W. G.. Vypomáha jej priateľ, ktorý má v úmysle presťahovať sa a zamestnať sa v mieste jej bydliska, aby jej prípadne pomáhal s výchovou maloletých detí. V priebehu konania navrhla súdu zveriť maloletú Miriam do jej osobnej starostlivosti, otcovi určiť primerané výživné, a to z dôvodu, že maloletá Miriam opakovane vyjadrila záujem bývať s matkou a nie s otcom, nakoľko má k nej bližší vzťah, pričom otec komunikáciu matky s maloletou značne komplikuje, nedovolí jej telefonovať s ňou, ani sa s ňou spojiť cestou internetových komunikačných kanálov, potom maloletá Miriam plače, keď realizuje osobný styk s matkou. Potvrdila, že jej vzťah s otcom maloletých detí je viac než komplikovaný. Tvrdenie otca o tom, že v predchádzajúcom konaní sa maloletej vzdala, považuje za nepravdivé, nakoľko sudkyňa, ktorá uložila nad maloletým O. výchovné opatrenie, nechcela dopustiť, aby boli súrodenci od seba oddelení, preto maloletú O. zverila do osobnej starostlivosti otca. Zároveň je presvedčená, že otec starostlivosť o maloleté deti a najmä o O. (nakoľko O. je už takmer dospelý), nezvláda. Maloletú vychováva skôr matka otca, teda stará matka detí, pričom počas realizácie styku matka videla, že Miriam má často mastné vlasy, nie čisté oblečenie, ani strava nie je zrejme dostatočná. Jej výdavky sú vo výške 600 eur mesačne, spláca úver SLSP, a.s. po 119,57 eur, PSP, a.s., po 16,60 eur mesačne, TV a internet 21,58 eur, výživné na O. V. O. 150 eur mesačne, na D. 100 eur, mobil 40 eur, pohonné látky 30 eur, drogéria 60 eur mesačne.

7. Z výpovede maloletého O. vyplynulo, že je u otca spokojný, jeho správanie sa zlepšilo, má všetko, čo potrebuje, matka sa o neho zaujíma, v škole dosahuje dobrý prospech a nemá záujem, aby sa súčasný stav menil.

8. Maloletá O. sa v priebehu výsluchu rozplakala, pričom uviedla, že ona má otca rada, avšak chce bývať s matkou, má s ňou lepší vzťah ako s otcom, mala rada aj školu a prostredie v W. G., brata má tiež rada, ale on jej povedal, že ak by chcela odísť k matke, otcovi by tým ublížila. Matke nemôže telefonovať, lebo otec jej to nedovolí.

9. Zo správy a vyjadrenia kolíznej opatrovníčky vyplynulo, že deti žijú spoločne s otcom a jeho matkou v staršom rodinnom dome v M., s vyhovujúcim vybavením, príjem otca je cca 1000 eur mesačne netto. Stará matka poberá starobný dôchodok v sume 250 eur mesačne, matka si plní voči deťom za posledný rok riadne vyživovaciu povinnosť, avšak nestretáva sa s nimi riadne, a to napriek tomu, že otec jej v tom nebráni. Obe deti dosahujú dobré vyučovacie výsledky, nie sú s nimi žiadne výchovné problémy. Navrhla súdu zveriť vzhľadom na vykonané dokazovanie maloletú O. do osobnej starostlivosti matky, a najmä s prihliadnutím na záujem maloletej. Styk navrhla ponechať na dohode rodičov.

10. Naposledy bola úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom vykonaná Rozsudkom OS Dolný Kubín č.k. 2P/73/2014-145 zo dňa 10.03.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina č.k. 7CoP/37/2015-173 zo dňa 10.06.2015, pričom ktorým súd zveril obe deti do osobnej starostlivosti otca a matke uložil povinnosť platiť výživné vo výške 60 eur na O. a 40 eur na O. mesačne, styk ponechal neobmedzený. V tom čase matka nemala vyriešenú bytovú otázku a maloletý O. mal v W. G.Í. výchovné problémy, na základe čoho matka súhlasila s tým, aby obe deti boli u otca, jej pracovný príjem bol cca 350 eur mesačne netto. Otec bol SZČO s príjmom do 1000 eur mesačne netto, žiadal obe deti zveriť do jeho starostlivosti, nakoľko O. mal výchovné problémy a s O. majú silné súrodenecké puto. Maloletý O.Š. chcel bývať u otca, O. sa k veci nevedela vyjadriť.

11. Podľa § 26 ZoR ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len „ZoR“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 4 ZoR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že je potrebné prehodnotiť úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, nakoľko na strane ako detí, tak aj ich rodičov (najmä matky) došlo k podstatnej zmene pomerov.

19. V tejto súvislosti súd poukazuje nato, že rozsudok vo veci samej bol vynesenej na pojednávaní, ktoré sa konalo v neprítomnosti otca maloletých detí, a to z dôvodu, že v priebehu výsluchu maloletých detí (konkrétne výsluchu maloletej O.), za prítomnosti kolíznej opatrovníčky, otec maloletých detí podľa vyjadrenia príslušníka justičnej stráže a na chodbe pred pojednávacou miestnosťou sediacich ľudí verbálne a fyzicky napadol plnoletú dcéru účastníkov konania, ktorá bola na pojednávaní prítomná ako verejnosť, a to v takej neutíchajúcej intenzite, že justičná stráž bola nútená napokon otca vykazať z budovy súdu. Uvedené konanie je podľa názoru súdu nezlučiteľné s dobrými mravmi, nakoľko otec napadol vlastné dieťa, pričom dôvod ich vzájomného konfliktu v žiadnom prípade správanie sa rodiča voči dieťaťu neospravedlňuje, v konečnom dôsledku súd dôvod konfliktu nemal za potrebné ani skúmať. Uvedené správanie jednoznačne poukazuje na psychickú nestabilitu otca ako rodiča, pričom rozhodne nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby osobnú starostlivosť oň vykonával rodič psychicky nestabilný a osobnostne evidentne nevyrovnaný, ktorá skutočnosť je súdu zrejماً bez potreby prípadného znaleckého posúdenia otca maloletých detí. Vzhľadom na to, že otec maloletých detí svojím pričinením, na základe vlastného správania sa, spôsobil vylúčenie prítomnosti svojej osoby na pojednávaní vo veci a tým sa sám obmedzil na realizácii svojho procesného práva ako účastníka konania, súd pojednával a napokon (vzhľadom na dostatok podkladov pre rozhodnutie) aj rozhodol bez účasti otca.

20. Súd sa primárne (vzhľadom na logickú postupnosť návrhom rodičov) skúmal existenciu rozhodujúcich dôvodov pre matkou žiadanú zmenu zverenia maloletej O.. Z vykonaného dokazovania mal za to, že súčasné skutkové okolnosti dôvod pre zverenie maloletej O. do osobnej starostlivosti matky skutočne zakladajú, pričom vychádzal najmä z výsluchu rodičov maloletých detí, ako aj zo správy a návrhu kolíznej opatrovníčky a v neposlednom rade z výsluchu samotnej O.. Táto veľmi jednoznačne vyjadrila svoju túžbu bývať s matkou, s ktorou má evidentne dobrý vzťah, pričom bolo preukázané, že bytový problém matky v súčasnosti je doriešený, rovnako ako jej finančná situácia (v porovnaní s predchádzajúcim konaním vo veci). Matka maloletej prejavila evidentný záujem o osobnú starostlivosť o maloletú. Otec vykonávajúci osobnú starostlivosť o maloletú doposiaľ, s návrhom rezolútne nesúhlasil, mal za to, že postoj matky k výchove detí je ľahostajný, najmä mal za to, že matka sa v minulosti detí výslovne a dobrovoľne vzdal. Uvedené tvrdenie mal súd za nepotvrdené, nakoľko z vyššie uvedených rozsudkov vyplynulo, že matka sa osobnej starostlivosti o maloleté deti vzdala vo vzťahu k O. z dôvodu, že mal výchovné problémy v mieste bydliska matky a vo vzťahu k O. z dôvodu nedoriešenej bytovej otázky, na základe čoho súd mal za to, že z jej strany teda nešlo o vzdanie sa detí, ale o logickú uprednostnenie záujmov detí pred záujmami vlastnými, čo je plne v súlade so zákonom aj morálkou. Súd vylúčil možnosť afektívneho resp. aktuálne matkou ovplyvneného rozhodnutia maloletej O., nakoľko jej výpoveď (aj keď značne citovo zafarbená), obsahovo zodpovedala vyjadreniu vôle dieťaťa veku 10 rokov, udávala logické argumenty, pričom za jediný dôvod zotrvania u otca uviedla vyjadrenie jej brata o tom, že by sa tým dotkla otca, ak by od neho chcela odísť, žiaden iný argument na zotrvanie u otca neuviedla, čo svedčí o skutočnosti, že bližší vzťah má so svojou matkou, matku uprednostnila aj pred bratom (čo je vzhľadom na rozdielnosť pohlaví pochopiteľné). Súd zvažil v tejto súvislosti aj vyššie opísané neprípustné správanie sa otca k plnoletej dcére, svedčiace o zrejmom nezvládnutí situácie a psychickej nevyrovnanosti otca a na strane druhej rozvážne správanie a vyjadrenia matky, na strane ktorej v súčasnosti vyhovujúce pomery pre výchovu dieťaťa evidentne sú. Súd zároveň za šťastné nevyhodnotil ani bránenie v komunikácii O. s matkou odopieraním telefonátov a internetovej komunikácie, ktorá skutočnosť z výpovede O. vyplynula, nakoľko uvedené konanie otca je v príkrom rozpore so záujmom nielen dieťaťa, ale aj druhého rodiča. Vzhľadom na kontext skutočností plynúcich z dokazovania súd rozhodol tak, že maloletú O. zveril do osobnej starostlivosti matky. O zmene zverenia maloletého O. súd neuvažoval, a to s prihliadnutím na to, že vo O. o niekoľko mesiacov dosiahne plnoletosť a bude sa teda rozhodovať sám, pričom z dokazovania potreba zmeny zverenia O. ani nevyplývala.

21. Súd rozhodol o určení výživného otca voči O., pričom vychádzal z jeho príjmov a výdavkov (SZČO s príjmom vo výške 850 eur mesačne, z čoho platí elektrinu 50 eur, plyn 50 eur, vodu 20 eur, internet 12,98 eur, v rodinnom dome v M.. Zároveň platí energie za byt v W. G. vo výške 78,50 eur mesačne a výživné pre dcéru 120 eur mesačne. Denne pracovne cestuje do N., s čím má cestovné výdavky vo výške 28,25 eur mesačne, odvody vo výške 142,20 eur a zdravotnú poisťovňu 55,02 eur, povinné zmluvné poistenie 26,01 eur /3 mesiace a mesačne ukladá na účet oboch maloletých detí sumu po 10 eur), z príjmov a výdavkov matky (príjem z pracovného pomeru v D. V. Z., Z..F..P., W. G., a to vo výške cca 600 eur mesačne netto, výdavky sú vo výške 600 eur mesačne, spláca úver SLSP, a.s. po 119,57 eur, PSP, a.s., po 16,60 eur mesačne, TV a internet 21,58 eur, výživné na O. a O. 150 eur mesačne, na D. 100 eur, mobil 40 eur, pohonné látky 30 eur, drogéria 60 eur mesačne), ako aj z aktuálnych potrieb maloletej, pričom dospel k záveru, že suma 80 eur mesačne pomerne pokrýva aktuálne potreby maloletej O.. Zároveň vyhovel návrhu otca na zvýšenie výživného na maloletého O., a to do výšky 100 eur mesačne, a to s prihliadnutím na jeho aktuálne potreby (cestovné 21 dní, 2 x cesta po 0,83 eur, t.j. 34,86 eur mesačne, pracovné oblečenie 40 eur ročne, obedy v škole 25,84 eur, strava doma 100 eur, mobil 10 eur mesačne a vreckové 10 eur mesačne), pričom je v možnostiach matky takto určené výživné riadne a včas platiť.

22. Vo zvyšnej časti (zvýšenie výživného, úprava styku) súd návrhy rodičov zamietol, a to s prihliadnutím na to, že zmenou zverenia maloletej O. sa súčasne vyriešila komplikácia realizácie styku matky s maloletou, pričom návrh nebol odôvodnený tým, že by mala matka v úmysle zabraňovať styku otca s maloletou O., pričom sama uviedla, že ona je prístupná rozumnej dohode a nechce otcovi brániť v styku s dieťaťom. Zároveň zvýšenie výživného na maloletého O. žiadané otcom od 01.09.2016 je vzhľadom na poslednú úpravu výživného (rozsudkom Krajského súdu Žilina č.k. 7CoP/37/2015-173 zo dňa 10.06.2015) od žiadaného dátumu vzhľadom na absenciu preukázania takej zmeny pomerov predčasná a postačujúca od 01.09.2017.

23. Súd rozhodol aj o splatnom výživnom za obdobie od 01.09.2017 do 07.11.2017 na maloletého O. vo výške 80 eur (dva mesiace po 40 eur), pričom matke uložil povinnosť zaplatiť splatné výživné vzhľadom na jeho výšku a pomery matky so 3 dní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, písomne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.